

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.010.01.2019

Włodzimierz Kuczyński
Dyrektor Szkoły Podstawowej
Im. Juliana Tuwima
w Gaju Małym

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/004 Realizacja programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE)

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Gaju Małym 32A, 64-520 Gaj Mały (dalej: Szkoła)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Kuczyński, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Gaju Małym, w okresie od 1 września 2012 r. do chwili obecnej (dalej: Dyrektor)
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie przez Szkołę Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli w 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Ryszard Kokociński, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/77/2019 z 16 maja 2019 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK ocenia pozytywnie realizację w Szkole Podstawowej im. Juliana Tuwima w Gaju Małym programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (dalej: OSE)

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Infrastruktura teleinformatyczna Szkoły została dostosowana dla potrzeb sprawnego działania sieci OSE a prowadzone przez Koordynatora OSE działania informacyjno-promocyjne umożliwiały szerokie korzystanie z technologii cyfrowej. Prowadząc zajęcia lekcyjne, nauczyciele wykorzystywali cyfrowe materiały edukacyjne. Kadra pedagogiczna uczestniczyła w szkoleniach z wykorzystania Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych (dalej: TIK) w nauczaniu. Dla zapewnienia bezpiecznego korzystania z Internetu w Szkole, Koordynator OSE zainstalował na wszystkich komputerach certyfikaty SSL³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Korzystanie przez szkołę z Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

Opis stanu
faktycznego

1. W lipcu 2018 r. Szkoła umieszczona została w harmonogramie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.

Na podstawie umowy abonenckiej⁴, Operator INEA S.A. oraz wskazany przez niego podwykonawca, upoważnieni zostali przez Szkołę do wykonania przyłącza telekomunikacyjnego, umożliwiającego świadczenie przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową Państwowego Instytutu Naukowego (dalej: NASK) usługi dostępu do Internetu w ramach sieci OSE⁵.

Za zgodą Organu Prowadzącego, Szkoła zamówiła⁶ łącze abonenckie o przepustowości 100 Mbps/100 Mbps oraz dodatkowo odpłatnie zwiększyła symetryczną transmisję danych o 50 Mbps/50 Mbps (za kwotę 30 zł netto, tj. 36,90 zł brutto).

(akta kontroli str. 5-12)

2. W dniu 19 lipca 2018 r. Szkole przekazano w użytkowanie przełącznik sieciowy, router, interfejs sieciowy oraz 26 października 2018 r. serwer. Wyżej wymienione urządzenia stanowią własność NASK.

OSE w Szkole uruchomiono 26 października 2018 r.

Przekazane urządzenia, posiadały numery seryjne i dane na naklejkach inwentaryzacyjnych NASK, zgodne z podanymi w protokołach zdawczo-odbiorczych.

(akta kontroli str. 48-51 i 91)

3. Dyrektor wyjaśnił, że: w związku z podłączeniem do OSE nie były konieczne prace adaptacyjne w zakresie infrastruktury sieci komputerowej. Uprzednio szkoła korzystała z dostępu do Internetu świadczonego drogą radiową. Szkoła była wyposażona w sprzęt komputerowy zakupiony z budżetu organu prowadzącego.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Protokół służący do bezpiecznej transmisji zaszyfrowanego strumienia danych, z ang. Secure Socket Layer.

⁴ BIZ1024/2018/24 z 23 stycznia 2018 r.

⁵ Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2184).

⁶ 19 września 2018 r.

Szkoła posiadała 39 komputerów, w tym 7 komputerów mobilnych podłączonych do OSE. Każda z trzynastu sal lekcyjnych była wyposażona w komputer. Na wyposażeniu pracowni komputerowej i biblioteki było odpowiednio 12 i pięć komputerów, sekretariat szkoły i księgowość miały do dyspozycji po trzy komputery natomiast gabinet pedagogiczny, pokój nauczycielski oraz pokój nauczycieli wychowania fizycznego wyposażono w jeden komputer.

Do kontrolowanej placówki oświatowej uczęszczało 219 uczniów, uczących się w 11 oddziałach. Ponadto, 119 dzieci uczęszczało do pięciu oddziałów przedszkolnych.

(akta kontroli str. 91, 105, 120)

4. Uruchamiając OSE, operator przeprowadził test prędkości łącza, udzielił instruktażu użytkownikowi w zakresie instalacji certyfikatów SSL dla zamówionej usługi OSE PLUS oraz dokonał sprawdzenia dostępności usług dotychczas działających w szkole, takich jak: poczta elektroniczna, dziennik elektroniczny oraz zewnętrzny program do budżetowania.

(akta kontroli str. 64-84)

5. Zamawiając OSE, Dyrektor Szkoły oświadczył, że chce korzystać z bezpłatnych usług bezpieczeństwa, wspierających Szkołę w zabezpieczeniu uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, tj. Usługi bezpieczeństwa sieci OSE, Ochrona użytkownika sieci OSE - narzędzia dla Dyrektora szkoły (Bezpieczeństwo OSE Plus).

Zgodnie z instrukcją wdrożenia usług bezpieczeństwa OSE, Koordynator OSE dokonał instalacji certyfikatów SSL na wszystkich komputerach.

(akta kontroli str. 25, 34, 52-63 i 91)

6a. Koordynatorem OSE była Pani Marzena Oses Wicedyrektor, pełniąca zarazem funkcje administratora systemu informatycznego w szkole. Do jej obowiązków należała m.in. opieka nad systemem informatycznym oraz współpraca z Operatorem OSE, w tym zgłaszanie awarii sieci.

(akta kontroli str. 24, 33, 85-90)

6b. Koordynator OSE wyjaśniła, że dostarczana szkole przepustowość jest wystarczająca dla sprawnego i nieutrudnionego korzystania z sieci Internetowej, szczególnie w przypadkach równoczesnego korzystania przez wielu użytkowników.

(akta kontroli str. 100)

6c. W okresie od 26 października 2018 r., tj. dnia uruchomienia OSE, do 27 maja 2019 r. nie było przerw lub utrudnień w korzystaniu z sieci OSE. W dniu 27 maja 2019 r. nastąpiła przerwa w działaniu sieci, którą Techniczny Reprezentant Szkoły będący koordynatorem OSE zgłosił Operatorowi OSE. Przywrócenie prawidłowo działającej sieci OSE nastąpiło po upływie godziny.

(akta kontroli str. 100-101)

6d. Testy prędkości działania sieci OSE przeprowadzone w okresie od 24 maja do 4 czerwca 2019 r. (wykonywane przez siedem dni) wykazały, że przy prędkości zamówionej 150 Mb/s, dostęp do sieci Internet poprzez OSE kształtował się dla danych wysyłanych od 110,79 Mb/s do 135,58 Mb/s, a dla danych odbieranych od 131,62 Mb/s do 144,94 Mb/s.

(akta kontroli str. 91-98)

7. Uruchomiony Access Point AP4050 DN, służący do bezprzewodowego dostępu do sieci OSE, umożliwiał użytkownikom urządzeń mobilnych korzystanie z tej sieci. Do dyspozycji uczniów korzystających z sieci OSE była pracownia komputerowa wyposażona w 12 stacjonarnych komputerów oraz biblioteka szkolna posiadająca pięć komputerów. Dostęp do sieci OSE z prywatnych komputerów, wymagał

przyznania certyfikatu i hasła do Wi-Fi, udzielanego przez administratora systemu informatycznego szkoły.

(akta kontroli str. 91, 99, 105)

8. Dyrektor wyjaśnił, że informacje o dostępnych materiałach edukacyjnych uzyskiwano z portalu Ministerstwa Cyfryzacji, Ministerstwa Edukacji Narodowej od Operatora OSE oraz z Sieci INEA, pocztą tradycyjną lub e-mailem.

W okresie od 1 do 31 marca 2019 r. z materiałów edukacyjnych zamieszczonych m.in. na stronach internetowych⁷, korzystano 16 razy podczas godzin wychowawczych, historii, matematyki, przyrody, zajęć komputerowych i informatycznych. Cyfrowe materiały edukacyjne dotyczyły m.in. takich tematów jak: „Jestem bezpieczny”, „Jak Jan III Sobieski radził sobie z czasem?” „Zasoby multimedialne dla scenariusza lekcji dotyczącej obliczania sześcianów i innych brył”, „Jak z problemu zrobić algorytm”, „Interaktywne ćwiczenia multimedialne” „Problematyka cyberprzemocy”, „Prowadzenie lekcji biologii w oparciu o oprogramowanie tablicy interaktywnej”, „Misja bezpieczny Internet”, „Owoce sieci – bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z nowoczesnych technologii cyfrowych”.

(akta kontroli str.105-108)

9. W Szkole nie wykorzystywano innych niż sieć OSE łączy dostępowych do sieci Internet.

(akta kontroli str. 25-28, 34 i 91)

10. Spośród 29 nauczycieli zatrudnionych w Szkole, w tym pięciu w wymiarze ½ etatu, jeden nauczyciel uczestniczył w szkoleniach z zakresu wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych „Aktywna tablica w praktyce”, pięciu przeszkolono z „Myślenia algorytmami. Nauka programowania” oraz 27 nauczycieli uczestniczyło w szkoleniowej radzie pedagogicznej z zakresu obsługi tablicy interaktywnej - Smart. Aktualnie pięciu nauczycieli uczestniczy w szkoleniu z zakresu „Rozwijanie kompetencji cyfrowych, wykorzystanie e-zasobów w nauczaniu i w uczeniu się⁸”.

(akta kontroli str. 104 i 108)

Dyrektor wyjaśnił, że przeprowadzone dla nauczycieli szkolenia z zakresu wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych w pełni zabezpieczają potrzeby Szkoły. W sytuacji zgłoszenia potrzeby dalszych szkoleń, nauczyciele zostaną skierowani na doskonalące szkolenia z zakresu informatyzacji.

(akta kontroli str. 108)

11. NASK lub jego przedstawiciel nie przeprowadził w Szkole odrębnego szkolenia z zakresu bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych. Uruchamiający OSE przekazali nauczycielom informację o certyfikatach zabezpieczeń oraz przeszkolili nauczyciela informatyki będącego koordynatorem OSE w zakresie instalowania certyfikatów bezpieczeństwa na komputerach. Koordynator OSE zainstalował na komputerach będących na wyposażeniu Szkoły certyfikat bezpieczeństwa.

Koordynator OSE, korzystający z materiałów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu zamieszczonych na stronie www.ose.pl, przeszkolił nauczycieli z zasad bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych. Powiatowa Komenda Policji, przeszkoliła jednego nauczyciela w programie profilaktycznym „Dwie strony sieci⁹”.

(akta kontroli str. 99 i 108)

⁷ <https://it-szkola.edu.pl/> <http://www.scholaris.pl/> <https://epodreczniki.pl/> ,<https://akademia.nask.pl/>

⁸ Kurs prowadzony e-learningowo w okresie 1.05-30.06.2019 r.

⁹ Program profilaktyczny poruszający zagadnienie cyberprzemocy, ochrony danych osobowych, bezpieczeństwa korzystania z sieci Internet.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, dnia czerwca 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Ryszard Kokociński
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
z u.p. Tomasz Nowiński
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis